

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
OD 19/318 /StMK

Dato
2.7.2021

Merknader til oppdatert søknad klarering lokalitet i Norskehavet

1. Innledning

Oljedirektoratet (OD) viser til brev fra Fiskeridirektoratet datert 7. juni d.å. der det bes om uttalelser til oppdatert søknad om klarering av lokalitet for akvakultur innsendt av SalMar Ocean AS (SO).

Olje- og energidepartementet (OED) har sektoransvar for olje- og gassaktivitet på norsk kontinentalsokkel og på land. Oljedirektoratet er OEDs underordnede organ, og er gitt myndighet gjennom rammeverk og årlige tildelingsbrev fra OED.

Oljedirektoratet gav merknader til opprinnelig søknad fra SO i brev 5. februar d.å. Utfyllende kommentarer til oppdatert søknad følger under.

2. Generelt om prosessen og involvering

Petroleumsvirksomheten er i dag Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi.

Som beskrevet i Meld. St. 36 (2020-2021) har vi i Norge lang erfaring med å ha både fiskeriaktivitet, petroleumsvirksomhet og skipsfart i samme havområder. Praksis og sektorregelverk har utviklet seg over tid for å få til en effektiv felles bruk av havområdene for de ulike næringene. Når nye havnæringer og ny bruk av arealene på norsk sokkel etableres, er dette erfaringsgrunnlaget et godt utgangspunkt å bygge videre på. Når flere aktiviteter skal finne sted på kontinentalsokkelen, er et velregulert og velfungerende forhold mellom de ulike brukerne nødvendig for å oppnå god ressursforvaltning og høy samlet verdiskaping.

Når flere typer aktiviteter skal finne sted på kontinentalsokkelen, er et velregulert og velfungerende forhold mellom de ulike brukerne viktig for å oppnå god ressursforvaltning og høy samlet verdiskaping. En forutsetning for dette er at hensynene til annen bruk av havområdene også blir ivaretatt i beslutningene. Det betinger at effekter for øvrige brukere utredes godt og til riktig tid i beslutningsprosessene. Dette er viktigere jo større arealkonfliktpotensialet mot andre næringer er.

Oljedirektoratet er positiv til fiskeoppdrett i Norskehavet, men mener at det må tas hensyn til nåværende og framtidig aktivitet for petroleumsindustrien, slik at verdiskapingspotensialet som petroleumsressursene representerer skal kunne realiseres.

Ifølge Meld. St. 36 (2020-2021) ønsker myndighetene å legge til rette for å videreutvikle både olje- og gassvirksomheten og andre havnæringer. Som følge av arealbehov til petroleumsaktiviteter, anbefaler OD at areal til havbruk ikke utelukkende blir dedikert til havbruk. Sameksistens forutsetter nødvendig fleksibilitet i avtaler, regelverk og tillatelser som gir olje- og gassnæringen tilgang til arealet ved behov.

Oljedirektoratet setter pris på dialog og involvering knyttet til lokalitet i Norskehavet, men det er også viktig at behandling av enkeltsøknader ikke går på bekostning av en helhetlig prosess for bruk av havområder. Videre går det hverken i opprinnelig søknad (4.januar 2021) eller oppdatert søknad (28.mai 2021) klart frem om klarering / søknaden omfatter en lokalitet eller hele angitt område. Det er også uklart hvilke begrensinger og tidsforløp lokalitet eller areal vil omfattes av.

Petroleumsloven, havenergiloven og havbunnsmineralloven legger til grunn at før det tildeles tillatelser skal det gjennomføres en åpningsprosess med tilhørende konsekvensutredning som blant annet adresserer miljømessige virkninger og konsekvenser for andre næringsinteresser. Konsekvensutredningsprosessen omfatter også høringer som legger til rette for at ulike interessenter kan fremme sine syn, og at man dermed får et godt beslutningsgrunnlag. Regjeringen er opptatt av at disse prosessene gjennomføres på en måte som sikrer involvering av alle relevante sektoreter allerede ved vurdering av områder som er aktuelle for åpning.

God informasjonsutveksling bidrar til sameksistens mellom ulike næringer. Dialog mellom næringsaktører vil være viktig for å finne de praktiske løsningene. Her har også næringsorganisasjonene en rolle å spille. Dette følges også opp i sektorregelverk. For eksempel inneholder petroleumsregelverket bestemmelser om at rettighetshaverne en viss tid før aktiviteter etter tillatelsene gjennomføres, skal informere relevante myndigheter. Videre sørger Oljedirektoratet for at det finnes digital informasjon i sanntid med oppdatert informasjon om geofysiske undersøkelser, som er tilgjengelig for de ulike aktørene, og som bidrar til å forenkle planleggingen av eksempelvis seismiske undersøkelser.

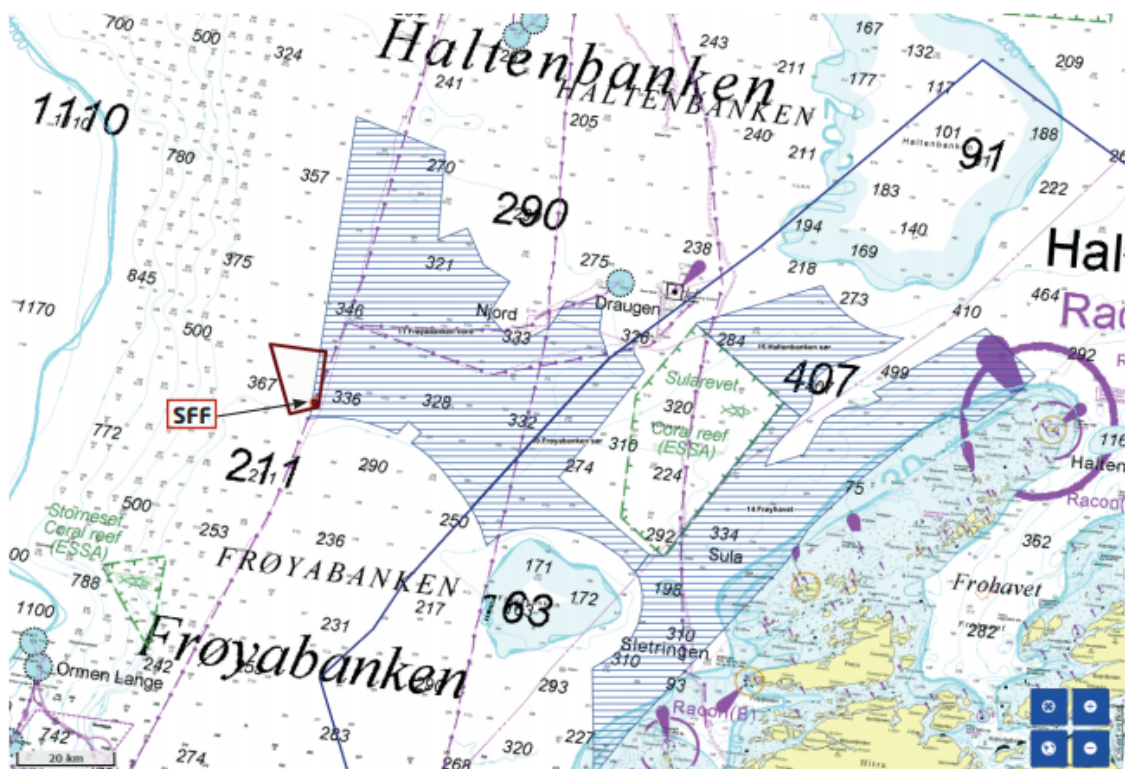
Oljedirektoratet er ikke kjent med at det er gjennomført en myndighetsstyrt åpningsprosess med tilhørende konsekvensutredning for aktuelle områder for havbruk til havs. En slik konsekvensutredning vil bla. bidra til å belyse de ulike interessene som gjør seg gjeldene på det aktuelle området, herunder hvilke næringsrelaterte og økonomiske virkninger ev. åpning kan få.

Ved å benytte seg av relevant og tilgjengelig kunnskap på et tidlig tidspunkt, og ved å hensynta de relevante næringers behov og egenart, vil det være mulig å finne gode løsninger for sameksistens også framover.

3. Merknader

3.1 Foreslått lokalitet

SalMar Ocean AS søker om tillatelse til akvakultur i flytende anlegg for produksjon av laks på en lokalitet i Norskehavet (figur 1). Fra oppdatert søknad (28. mai 2021) fremgår det at senterposisjon for lokaliteten – kalt Smart Fishfarm (SFF) er: 64.04.3891N og 6.20.897Ø (WGS84). I søknaden fra SO er også et areal på omkring 100 km² identifisert som mulige område for inntil 8 utviklingstillatelser for realisering av oppdrettsanlegg (SFF).

Figur 1: Oppdatert søknad for (nytt) angitt område (brun ramme) og lokasjon Smart Fish Farm (SFF - søknad 28. mai 2021).

3.2 Oljedirektoratets petroleumsfaglige vurdering

Oljedirektoratet har gjort en petroleumsfaglig vurdering av omsøkt lokalitet for SFF, og også for angitt område (jf. Figur 1). Det er foretatt en vurdering av pågående petroleumsaktivitet og forventet aktivitet hvor blant annet petroleumspotensialet i områdene er tillagt stor vekt.

- Angitt område er i sin helhet innenfor TFO-arealet, der det hvert år er mulig for petroleumsindustrien å søke om å få tildelt areal.
- Tildelinger av areal innenfor TFO-ordningen, innsamling av seismiske data, boring av brønner og utbygging og produksjon fra felt, vil være operasjoner som det må tas hensyn til ved lokalisering av ny næringsaktivitet
- Hvilke områder som omfattet av utvinningstillatelser, er som nevnt dynamiske i den forstand at utvinningstillatelser tildeles og tilbakeleveres og kan tildeles på nytt. Hele angitte område har tidligere vært konsesjonsbelagt. Sør og øst for angitt område ble tillatelse 936 og 937 tildelt i 2018. I begge tillatelsene er det tatt beslutning om boring av brønn. Like nord for området ble tillatelse 1059 tildelt i 2020.
- SalMars lokasjon i oppdaterte søknad for SFF (Smart Fishfarm) ligger utenfor per i dag aktive utvinningstillatelser for petroleum

Oljedirektoratet har i tilfellet med gjeldende søknad opplevd god dialog med ansøker og Fiskeridepartementet. Tidlig involvering og konstruktiv diskusjon om egnet lokalitet, har etter ODs syn i denne omgang ført til en bedre løsning slik den nå er presentert, enn hva tilfelle var i opprinnelig søknad fra SalMar Ocean AS (4. januar d.å.).

4. Avslutning

Det er ODs syn at næringsinteressene innenfor petroleumssektoren, på lik linje med andre næringsinteresser, må tas hensyn til i vurderingen av lokasjoner for havbruk. Behovet for de ønskede lokasjoner for SalMar må derfor veies opp mot nåværende og framtidig aktivitet for blant annet petroleumsindustrien. Det bør være et mål å finne en lokasjon som er akseptabel for alle berørte parter.

Oljedirektoratet har oversikt over petroleumsressursene på norsk sokkel, og forventer tidlig involvering ved prosesser knyttet til arealbeslag. I parallell med dialog ved trygg, miljømessig god, og effektiv utnyttelse av alle ressurser på sokkelen og norske havområder, er det ODs oppfatning at det også bør komme på plass og anvendes et sektorregelverk som ivaretar alle typer næringsinteresser.

God og tidlig dialog har vist at det mulig å i fellesskap finne løsninger som fungerer for flere brukere av havet. Oljedirektoratet verdsetter slik involvering på dette stadiet, men ser også frem til en myndighetsstyrt åpningsprosess knyttet til områder for havbruk til havs.

Med hilsen

Erik Nilsen Rundell e.f.
Leder i Teknologi og sameksistens

Stig-Morten Knutsen
Geolog

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.